BUDGET 2027

för Hofors kommun

Trygghet - Gemenskap - Stabilitet

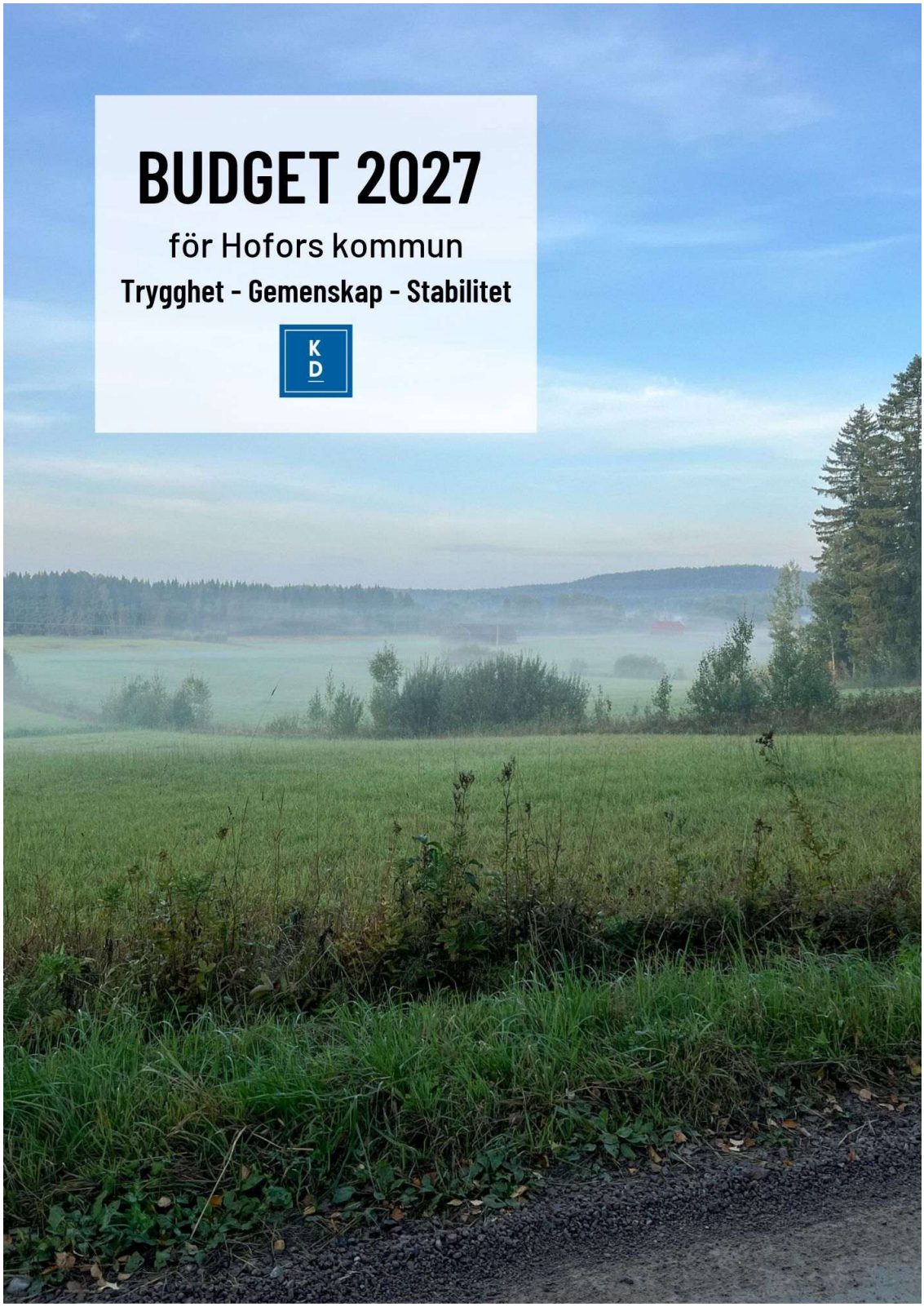

POLITISK SKRIVELSE **4**
Trygghet leder oss framåt 4
Gemenskap stärker oss 4
Stabilitet för ekonomin 4
Våra äldre 4
Barnens framtid 4
INLEDNING, BUDGETDOKUMENT **5**
Syfte 5
Omfattning och avgränsningar 5
BUDGET 2027 OCH PLANPERIOD 2028–2029 **6**
MÅLOMRÅDEN **7**
Attraktivt, hållbart och anpassningsbart samhälle 7
Effektiva och framtidssäkrade kommunikationer 7
Stärkt näringsliv och inkluderande utbildning 8
Samhällsservice med fokus på jämlik folkhälsa 8
Attraktiva fritid- och levnadsmöjligheter 8
Hållbarhet över tid 9
KOMMUNENS MÅLARBETE **9**
Styrelsemål/Nämndmål/Bolagsmål 9
Aktivitet 10
Mått 10
KOMMUNENS BUDGETMODELL **10**
POLITISK STYRNING OCH LEDNING **11**
KOMMUNENS ORGANISATION OCH PRIORITERINGAR UNDER PLANPERIOD **12**
KOMMUNSTYRELSEN 13
SAMHÄLLE- OCH SERVICENÄMNDEN 13
SOCIALNÄMNDEN 13
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN 14
VÄSTRA GÄSTRIKLANDS SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (VGS) 14
KOMMUNFULLMÄKTIGE 14
KONCERNBOLAG 14
EKONOMI **15**
Demografisk utveckling 15
God ekonomisk hushållning och ekonomiska mål under planperioden 16
Resultatkrav och återställning 16
Utdebitering, skatter och generella statsbidrag 18
Investeringar och lån 18
Prisuppräkning och interna förutsättningar 18
Känslighet 18
EKONOMISKA TABELLER **19**
Resultatbudget 19
Balansbudget 19

Investeringsutrymme 20
Finansieringsbudget 20
Driftbudget nämnder och styrelse 20
Driftbudget nämnder och styrelse 2027 inkl plan 2028 och 2029 21
EXPLOATERINGSPLAN 2027–2030 **21**
Böle 2 21
E16 Väst 22
E16 Väst - Syd 22

POLITISK SKRIVELSE

Trygghet leder oss framåt

Världen har blivit allt mer otrygg.
Vi har ett pågående krig i vår närhet och en omvärld som är mycket mer otrygg än på länge. Sveriges alla kommuner har ett ansträngt läge, Hofors är inget undantag. De senaste åren har varit otroligt tuffa och vi ser att även framtiden ser tuff ut och då gäller det att prioritera rätt med ordet trygghet som grund.

Gemenskap stärker oss

Vi vill ha en kommun där ordet trygghet leder oss framåt och ur den kris vi befinner oss i, en kommun där vi tillsammans gör det allra bästa för kommunen, en kommun där det offentliga, näringslivet och civilsamhället samarbetar.

Stabilitet för ekonomin

Näringslivet är kommunens bas, utan det kommer vi på sikt inte att ha någon offentlig sektor. Hårda ord kan tyckas men det är av yttersta vikt att vi lägger kraft på att främja ett starkt och diversifierat näringsliv. Hofors är i grunden en industriort och här finns det många möjligheter för alla typer av företag att verka, växa och utvecklas. Det är av stor vikt att varje skattekrona används där den skapar störst nytta för att på så vis göra det bästa för våra medborgare i Hofors kommun. Vi behöver ha ett större fokus på vår ekonomi och få den i balans och följa den åtgärdsplan vi beslutat om. Tydliga mål, uppföljning och prioritering är ledorden.

Våra äldre

Hofors äldre förtjänar en äldreomsorg med hög kvalitet och tillgänglighet.
Det kräver att personalen i äldrevården har goda villkor och därmed kan ge en vård av hög kvalitet.
De äldre ska garanteras en äldreboendeplats när de på ålderns höst inte kan upprätthålla en god levnadskvalitet och ha ett värdigt liv utan välfärdens stöd. Utöver detta är det viktigt att bygga upp mötesplatser och åtgärder som ger äldre möjligheter till gemenskap då den ofrivilliga ensamheten som många upplever behöver brytas.

Vi vill bygga ett samhälle där människor har möjlighet att åldras i trygghet och med värdighet. Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande över sin vardag, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Vi vill även se att ingen oroar sig på ålderns höst för att man inte ska få plats på kommunens särskilda boenden.

Barnens framtid

Trygga barn blir trygga vuxna.
Familjen är den viktigaste gemenskapen och den grund som samhället står på.
Barn som växer upp i trygga familjer får bättre förutsättningar att klara livets utmaningar. Politiken måste därför prioritera och stödja familjerna.

Vi behöver värna om små barngrupper i förskolan, fler behöriga lärare i skolan och ett aktivt fritidsliv. Att motverka att barn och ungdomar hamnar i utanförskap är något som hela samhället behöver prioritera och arbeta för. När region, socialtjänst, skola, fritidsorganisationer och familjen samverkar och nyttjar sina kompetenser och kunskaper på bästa sätt, kan vi uppnå positiva resultat för våra barn. Den nya socialtjänstlagen ligger till grund för detta arbete och tillsammans kan vi skapa arenor för att denna samverkan ska vara möjlig och för att våra barn ska kunna få den hjälp de behöver.

INLEDNING, BUDGETDOKUMENT

Kristdemokraternas förslag till budget är baserad på det budgetdokument som kommunstyrelsen tog beslut om den 2 november 2026. KD:s ändringar är skrivna med röd text för att underlätta för läsare.

Budget-dokumentet är en del av Hofors kommuns styrning och ledning och ett viktigt verktyg för att förverkliga politisk inriktning, mål, beslut och fördelning av resurser. Kommunens budget ska ge en tydlig politisk riktning för förvaltningen, för invånare, för företag och för andra intressenter om kommunens verksamhet och ekonomi under budgetår och planperiod.

Syfte

Syftet med det här dokumentet är att beskriva riktningen för verksamheten i Hofors kommun, kommunens mål under perioden och att fördela resurser för budgetåret 2027 och plan-åren 2028–2029. Dokumentet ska bidra till att medarbetare och förtroendevalda kan utföra sina uppdrag på rätt sätt genom att övergripande mål och prioriteringar för kommunens verksamhet tydliggörs. För att kunna nå sina ekonomiska mål, så kommer den nyligen framtagna åtgärdsplanen vara ett viktigt verktyg. Om man överstiger sin ram så skall en åtgärdsplan skrivas där man beskriver vilka åtgärder som behöver göras för att nå sin ram. Lika viktigt är att det finns en konsekvensanalys bifogad så KS kan fatta rätt beslut.

Omfattning och avgränsningar

Det här dokumentet gäller i sin helhet för Hofors kommun. För kommunens bolag, gemensamma nämnder, förbund med mera gäller det i tillämpliga delar.

Hofors kommun

BUDGET 2027 OCH PLANPERIOD 2028–2029

Det här budget-dokumentet utgör kompassriktningen för både inriktningen av verksamheten i Hofors kommun samt för det ekonomiska handlingsutrymmet under kommande år. Vår blick är stadigt riktad mot framtiden, mot en kommun där tillgång till arbete är en självklarhet, där tryggheten är påtaglig i varje del av samhället och där vår förmåga att anpassa oss till en föränderlig värld är en styrka. Samtidigt som vi blickar framåt, gör vi det med en medvetenhet om vårt arv och ett ansvar för de beslut som format vår kommun. Vi är stolta över det som åstadkommits, men vi ser också behovet att göra förändringar i sättet att sätta mål, följa upp och göra prioriteringar. Genom att dra nytta av våra erfarenheter kan vi fatta klokare beslut och undvika fallgropar när vi nu skapar förutsättningar för en bättre framtid. Budgeten handlar därför inte bara om att fördela resurser för kommande år, utan också om att ta ansvar för den långsiktiga utvecklingen av Hofors kommun.

Hofors kommun står inför en ny planeringsperiod där vi tillsammans formar ett samhälle som är attraktivt, hållbart och anpassningsbart.

Vi strävar efter att erbjuda varierade boendemöjligheter som möter invånarnas olika behov, samtidigt som vi värnar om miljön genom hållbara byggmetoder och bevarandet av våra gröna områden. Genom att utveckla effektiva och framtidssäkra kommunikationer, inklusive satsningar på hållbara transportalternativ och digital infrastruktur, förbättrar vi tillgängligheten och minskar vår klimatpåverkan. Vi ska medverka till en starkare samverkan mellan olika aktörer i kommunen, genom att främja entreprenörskap, innovation och livslångt lärande skapar vi möjligheter för alla invånare att bidra till och dra nytta av samhällsutvecklingen. Vi lägger stor vikt vid en samhällsservice som garanterar likvärdiga och högkvalitativa tjänster för alla medborgare, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa. Genom att stärka den sociala sammanhållningen, öka delaktigheten och skapa en trygg och inkluderande fritid för alla invånare, bygger vi ett samhälle där jämlik folkhälsa och välmående är en självklarhet.

Vår skola är vår framtid. Vi kan inte vara nöjda förrän alla barn kan läsa, skriva och räkna innan årskurs 3 och sedan lämna grundskolan med behörighet till gymnasieutbildning samt att barnen i Hofors känner sig trygga och bemöts av behöriga lärare i skolan och får samma möjligheter till att lyckas.

Slutligen, vi är fast beslutna att hushålla med våra resurser och bygga framtiden utifrån långsiktig hållbarhet. Våra gemensamma resurser ska användas så effektivt som möjligt med lägre påverkan på

miljön, så att invånarna kan vara trygga i att de medel som förvaltas av kommunen används med största nytta för invånarna och på ett effektivt sätt.

Vi ser fram emot att, tillsammans med våra invånare, näringsliv, föreningsliv och civilsamhälle, arbeta för att förverkliga dessa mål och skapa en hållbar framtid för Hofors kommun.

MÅLOMRÅDEN

Under det kommande året görs ett arbete med att ta fram nya målområden och struktur för uppföljning som sedan arbetas in i budget för 2028 och planperioden därefter. Under tiden som detta arbete genomförs förlängs de målområden som gäller sedan tidigare.

Kommunens verksamhet ska inriktas på att förverkliga mål inom sex målområden (kommunmål) som beskrivs nedan. Målen ska utgöra en naturlig del av verksamheten på alla nivåer i kommunen.

Attraktivt, hållbart och anpassningsbart samhälle

Hofors kommun möjliggör för fler boendemöjligheter. Bostadsförsörjningen ska ta hänsyn till varierade boende-behov. Genom att använda hållbara byggmetoder, bevara och utveckla gröna områden samt främja inkluderande samhällsplanering, läggs grunden för en trygg livsmiljö och en jämlik folkhälsa.

Detta arbete bidrar direkt till Agenda 2030 mål 11 (Hållbara städer och samhällen), mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna) och mål 15 (Skydda ekosystem och biologisk mångfald).

Effektiva och framtidssäkrade kommunikationer

Kommunens arbete ska främja kommunikationer som är både effektiva och anpassningsbara för framtidens behov. Genom att möjliggöra miljöstrategiskt utformade lösningar – exempelvis satsningar på hållbara transportalternativ, digitala innovationer och energieffektiv infrastruktur – minskar vi utsläppen och förbättrar tillgängligheten.

Detta stödjer innovation (Agenda 2030 mål 9), hållbar stadsutveckling (mål 11) samt klimatåtgärder (mål 13).

Stärkt näringsliv och inkluderande utbildning

Ett dynamiskt näringsliv och en kvalitativ, inkluderande utbildning är centrala för ekonomisk tillväxt och för social utveckling. Genom att satsa på entreprenörskap, innovation och livslångt lärande skapar vi möjligheter för alla invånare att bidra till och dra nytta av samhällsutvecklingen.

Detta arbete bidrar till jämställd tillgång till kunskap och arbete (Agenda 2030 mål 4, 8 och 10) samt stärker miljömedvetenheten.

Samhällsservice med fokus på jämlik folkhälsa

Kommunen satsar på en samhällsservice som garanterar likvärdiga och högkvalitativa tjänster för alla medborgare, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa. Genom utveckling av samt digitala tjänster i en flexibel modell möter vi både dagens och framtidens behov. Detta arbete stöder Agenda 2030 mål 3 (Hälsa och välbefinnande) och mål 10 (Minska ojämlikheter).

Attraktiva fritid- och levnadsmöjligheter

Målet är att stärka den sociala sammanhållningen genom att arbeta aktivt mot segregation, öka delaktigheten och skapa en trygg, inkluderande och attraktiv fritid för alla invånare. I Hofors finns goda förutsättningar för ett meningsfullt, aktivt och innehållsrikt förenings- och kulturliv. Samverkan och sociala insatser bidrar till att bygga ett samhälle där jämlik folkhälsa och välmående är en självklarhet.

Detta främjar Agenda 2030 mål 3 (Hälsa och välbefinnande), mål 10 (Minska ojämlikheter) samt mål 11 (Hållbara städer och samhällen).

Hållbarhet över tid

I Hofors kommun hushållar vi med våra resurser. Vi tar vara på det vi har och bygger framtiden utifrån långsiktig hållbarhet. Kommunens verksamhet ska säkerställa att gemensamma resurser används så effektivt som möjligt med lägre påverkan på miljön. Invånare ska vara trygga i att de medel som förvaltas av kommunen används med största nytta.

Genom dessa mål arbetar vi tillsammans för att möta framtidens utmaningar på ett attraktivt, anpassningsbart och effektivt sätt, där både miljöstrategiskt arbete och en jämlik folkhälsa genomsyrar hela samhällets utveckling och bidrar till att förverkliga de relevanta Agenda 2030målen.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

KOMMUNENS MÅLARBETE

Samtliga mål ska formuleras enligt SMART-principen (Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsbundna) för att underlätta uppföljning och delegering.

Alla aktörer i Hofors kommun behöver förbättra sin målstyrning och redovisningen av dessa i vårt gemensamma ledningssystem. En tydlig och effektiv styrning ska sätta kommuninvånarna i fokus. Kommunens ledningssystem ska möjliggöra att vi arbetar åt samma håll och att vi genom ständiga förbättringar når bättre resultat. Med hjälp av tydliga mål och aktiviteter som följs upp och utvärderas löpande, på alla nivåer i Hofors kommun, styr vi mot våra gemensamma målområden. Alla aktörer i Hofors kommun behöver ta ansvar för sin budget och i god tid redogöra åtgärder och redovisa konsekvensanalyser för att komma i ekonomisk balans.

Styrelsemål/Nämndmål/Bolagsmål

Alla nämnder konkretiserar egna mål med utgångspunkt från kommunfullmäktiges Kommunövergripande målområden. Tidshorisonten är 1 år.
Mål anger riktningen och formuleras så att de besvarar frågan vad som ska uppnås, inte hur. Nämndernas mål ska formuleras så att förväntade effekter kan följas upp och utvärderas. Att målen ska vara uppföljningsbara innebär att de ska kunna brytas ned till olika aktiviteter som är mätbara. Målen behöver vara kopplade till verksamhetens kärnverksamhet, vara skrivna så att alla i verksamheten ser en naturlig koppling till ett resultat.

Aktivitet

Aktiviteter är konkreta och besvarar frågan hur ett mål ska uppnås och ge önskade effekter. Flera aktiviteter kan tillsammans göra att ett mål uppnås. Dessa kan fördelas med olika tidsbestämdhet över ett verksamhetsår. Dessa ska vara enkla att följa upp och det behöver vara lätt att avgöra om de har utförts eller ej. Aktiviteter är kopplade till ett speciellt nämndmål. Aktiviteter är inte det som görs dagligen utan är mer specifika ”projekt” för att uppnå målet.

Mått

För varje mål i styrmodellen bör minst ett mått finnas. Syfte med mått är att möjliggöra en bedömning av i vilken grad målet har uppnåtts. För varje mått ska därför ett målvärde anges. Målvärdet kan utgå från tidigare årsutfall. För långsiktiga mål rekommenderas att målvärde anges för flera år framåt. Detta för att tydliggöra och tidsbestämma vad som ska uppnås respektive år. Mått kan spegla utvecklingen över tid vilket är intressant i en resultatanalys och ett förbättringsarbete.

KOMMUNENS BUDGETMODELL

Hofors kommun har sedan budgetår 2025 en ny budgetmodell. Modellen är kommungemensam och framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

SKR:s budgetmodell är framtagen i samarbete med alla kommuner som deltagit i SKR:s projekt "Budgetprocess med resursfördelning baserad på prislappar". Syftet med modellen är att ge de förtroendevalda och tjänsteorganisationen två stora fördelar jämfört med att göra en budget med en traditionell "Budget på Budget-metod":

1. En objektiv referenspunkt som baseras på de intäkter kommunen har till sitt förfogande och därmed ger förutsättningar för ekonomi i balans.
2. Transparens genom att alla beräkningar och underlag till den slutliga budgeten går att härleda.

Modellen består av i stort tre delar; förutsättningar, indata och prioriteringar. Med utgångspunkt i Hofors kommuns förutsättningar såsom befolkningsprognos, antaganden om pris och löneökningar och finansiella mål skapas grund för resursfördelning. Till modellens indata hör särskilt sådan data som SKR förser modellen med. Här kan nämnas uppgifter från räkenskapssammandrag som utgör grund för verksamhetens pris- och intäktslappar. Förenklat innebär det att förutsättningar för Hofors kommun och indata från hela kommun-Sverige möjliggör för modellen att uttrycka förväntad resursförbrukning i kommunens verksamhet. Modellen kan alltså sägas svara på frågan "Hur mycket resurser borde gå åt för en verksamhet med utgångspunkt i de egna förutsättningarna och andra kommuners resursförbrukning för samma verksamhet?" Svaret uttrycks i en förväntad pris- eller intäktslapp per kommuninvånare för varje verksamhetssort i kommunen.

Med pris- och intäktslappar som bas för alla nämnder (och viss verksamhet som budgeteras med traditionell budget-på-budget) skapas ett prioriteringsutrymme genom att subtrahera summan av

förväntade kostnader (s.k. teknisk ram) från förväntade intäkter från skatter och generella statsbidrag. Denna summa utgör budgetens **prioriteringsutrymme**. Budgetmodellens prioriteringsutrymme för planperioden återfinns i tabellen nedan.

Gällande prioriteringsutrymme för 2027, 2028 och 2029 så kommer de behöva anpassas eftersom återställande på 12 msek som skulle ske 2026 inte kommer kunna genomföras. Dessa 12 msek kommer fördelas på åren 2027, 2028 och 2029 med 4 msek/år

År	Prioriterings-utrymme
2027	~~28,5 mnkr~~ 23.9 msek
2028	~~19,7 mnkr~~ 15,7 msek
2029	~~25,9 mnkr~~ 21,9 msek

*År 2027 justerad efter de medel som finns på varje nämnd

POLITISK STYRNING OCH LEDNING

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandaten, fördelas proportionellt efter antalet röster varje politiskt parti får i kommunvalet. Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser, de utser även revisorer och revisorsersättare.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som avgörs av kommunfullmäktige. Besluten verkställs sedan av kommunens nämnder.

Den politiska organisationen består av tre egna nämnder, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden från år 2027 tillkommer också Samhälle- och servicenämnden Kommunen ingår i flertalet gemensamma nämnder där vi samarbetar med närliggande kommuner samt region Gävleborg. I de gemensamma nämnderna ingår Sandviken, Hofors och Ockelbo.

Under 2026 genomfördes kommunalval och någon ny majoritet har ännu inte bildats. Mandatperioden för kommunfullmäktige börjar den 15 oktober 2026 och nämndernas mandatperiod startas den första januari 2027.

I tabellen nedan visas mandatfördelning för Hofors kommun under mandatperioden (2027– 2030). Totalt är 31 mandat fördelade på sju partier.

Parti	Mandat
Arbetarpartiet - Socialdemokraterna	8
Sverigedemokraterna	6
Moderata samlingspartiet	5
Vänsterpartiet	4
Kristdemokraterna	4
Centerpartiet	3
Liberalerna	1
Summa	**31**

KOMMUNENS ORGANISATION OCH PRIORITERINGAR UNDER PLANPERIOD

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politiker och verksamheter. Nämnderna har budgetansvar inom sitt verksamhetsområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet som också har ett budgetansvar.

Till och med 2026 har den kommunala verksamheten bedrivits i första hand inom egen utförd verksamhet i Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden samt därtill i gemensamma nämnder för överförmyndande, samhällsbyggnad, verksamhetsstöd, företagshälsovård och FOU med flera.

Från 1 januari 2027 tillkommer, inom kommunen, nämnden Samhälle och service som kommer ha ett strategiskt ansvar för kommunens långsiktiga utveckling, vilket inkluderar bland annat planering av markanvändning, infrastruktur därutöver även ansvara för utförandet av den interna servicen inom tex måltids- och städverksamheten samt fritid- och kulturverksamheterna. (Se KS nästa sida)

Nedan beskrivs ett urval av förvaltningens uppdrag samt de särskilda politiska prioriteringar som utöver ekonomisk, teknisk ram tillförs för respektive nämnds verksamhet under planperioden.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen har en central och övergripande roll i kommunens organisation. Dess främsta uppdrag är att leda och samordna kommunens verksamhet samt följa upp och ansvara för den ekonomiska förvaltningen. Kommunstyrelsen bereder ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige och verkställer de beslut som fattas där. Vidare har kommunstyrelsen ett strategiskt ansvar för bland annat internt stöd, säkerhet- och beredskap och näringslivsfrågor. Den representerar även kommunen externt och har en viktig roll i att upprätthålla en god dialog med invånare, företag och andra aktörer. I kommunstyrelsen tas besluten för kultur- och fritidsverksamheten samt kommungemensam verksamhet för kost- och städ organiserad.

Förändring från 2027 års budget är att KS får ta ansvar för de medel som finns kopplade till politiska prioriteringar. Anledningen till detta är att kommunen har under flera år gått med underskott och behöver därför få bättre kontroll över den totala ekonomin i Hofors kommun. Denna åtgärd innebär att varje nämnd kommer att få äska om medel som inte ingår i ram, och även presentera en konsekvensanalys om vad det innebär att inte få de medel som söks. Kommunstyrelsen beslutar om prioriteringarna men kommer även att ansvara för att skapa förutsättningar för ett överskott som kommer behövas för att kunna möta morgondagens behov. Denna förändring är helt i linje med den åtgärdsplan som antagits av Kommunfullmäktige.

Under 2027 tillförs Kommunstyrelsen 15,9 msek i riktade prioriteringar utöver teknisk ram.

SAMHÄLLE- OCH SERVICENÄMNDEN

Samhälle- och servicenämndens uppdrag är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritid, tekniska och intern service. Nämnden kommer enligt beslut att börja sin verksamhet 1 januari 2027. Processen med att ta fram ett reglemente för nämndens verksamhet har påbörjats.

~~*Under 2027 tillförs nämnden 5,75 mnkr i prioriteringar utöver teknisk ram.*~~

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämndens uppdrag är att ansvara för kommunens insatser inom socialtjänsten. Detta innefattar ett brett spektrum av verksamheter som syftar till att stödja och hjälpa individer och familjer i utsatta situationer. Nämnden ansvarar för barn- och ungdomsvård, stöd till personer med funktionsnedsättning, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg samt missbruksvård. Socialnämndens arbete präglas av lagstiftning som socialtjänstlagen och syftar till att främja människors självständighet och delaktighet i samhället, samt att säkerställa att de som behöver det får det stöd och den hjälp de har rätt till. De äldre ska kunna trygghet och få den vård som behövs när den äldre så behöver.

~~Under 2027 tillförs Socialnämnden 1,0 mnkr i riktade prioriteringar utöver teknisk ram.~~

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningsnämndens huvuduppdrag är att ansvara för kommunens verksamheter inom förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Nämnden ska säkerställa att alla barn och elever får en likvärdig och kvalitativ utbildning som rustar dem för framtiden. Det innefattar att ansvara för läroplaner, resursfördelning, personalfrågor och kvalitetskontroll inom de olika skolformerna. Utbildningsnämnden har även ett ansvar för att främja en inkluderande lärmiljö och att skapa goda förutsättningar för elevers utveckling och lärande, i enlighet med nationella mål och riktlinjer.

Under 2027 tillförs Barn- och utbildningsnämnden 8 mnkr i riktade prioriteringar utöver teknisk ram. Denna prioritering är med anledning av att ram inte täcker kostnaden för en extra skola. BUN kommer behöva ta beslut och avveckla en skola under 2027 eftersom dessa medel inte kommer att finnas till för BUN:s verksamhet från år 2028.

Vi måste ta ansvar för barnen som idag går i skolan, men vi behöver även ta ansvar för de barnen som kommer börja i skolan om 5 år, därav krävs det ett arbete som går igenom alla led.

VÄSTRA GÄSTRIKLANDS SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (VGS)

VGS ansvarar särskilt för att initiera, bereda, följa upp och vara rådgivande i samhällsbyggnadsfrågor för den kommunala fysiska planeringen, för bostadspolitiken och för mark- och vattenanvändning.
Tillförs inga prioriteringar

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Tillförs inga prioriteringar

KONCERNBOLAG

Hofors kommun är hel- och delägare samt har intressen i ett flertal bolag som organiseras både inom och utom kommunens koncern.

Genom Hofors kommunhus AB äger Hofors kommun Hoforshus AB samt Hoåns kraft AB till 100%. Dessa bolag är organ för kommunens verksamhet och underordnade Hofors kommun.
Bolagen står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade direktiv. Bolagens verksamhet regleras genom bolagsordning, ägardirektiv, av fullmäktige utfärdade särskilda direktiv och policys samt i förekommande avtal mellan kommunen och bolagen. Hoforshus AB äger ansvaret att avveckla fastigheter inom rimlig tid och även sköta underhållet av alla fastigheter. Idag ser vi att värdet sjunker då underhåll av flertalet fastigheter saknats.

Hofors kommun har utöver helägda bolag också ägarintressen i ett flertal andra bolag. Det gäller särskilt Adven Hofors AB som ägs av kommunen till 40%.

I budget 2027 finns inga medel i ram eller i prioriteringar som riktas direkt till bolag. Det finns heller ingen planerad utdelning från koncernbolag.

EKONOMI

Hofors kommuns ekonomi har under de senaste åren präglats av ökade kostnader, inflation, demografiska förändringar och en minskande befolkning. Resultatet försämrades från +21,1 mnkr 2022 till -12,0 mnkr 2023 och -54,0 mnkr 2024. Under 2025 förbättrades resultatet, även om det fortfarande låg på minussidan, till -1,8 mnkr, bland annat till följd av minskade nettokostnader och ett omfattande effektiviseringsarbete. Trots resultatförbättringen kvarstår ekonomiska utmaningar, inte minst till följd av befolkningsutvecklingen och kommunens investeringsbehov. För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi krävs fortsatt god kostnadskontroll, anpassning av verksamheterna efter demografiska förutsättningar samt tydliga prioriteringar av kommunens resurser.
Kommunens investeringsnivå har ökat under perioden, framför allt genom investeringen i det nya äldreboendet Brukshöjden. Investeringen är viktig för att säkerställa ändamålsenliga lokaler och en god kvalitet i kommunens verksamheter, men innebär samtidigt ökade kapitalkostnader och ett större finansieringsbehov. Investeringen har finansierats genom upplåning, vilket har ökat kommunens låneskuld och framtida ränte- och kapitalkostnader. Även kommande investeringar behöver därför vägas mot kommunens ekonomiska förutsättningar och möjligheten att finansiera investeringar med egna medel.
En långsiktig investeringsplanering med tydliga prioriteringar är avgörande för att skapa balans mellan kommunens investeringsbehov, lånebehov och ekonomiska bärkraft. Målet är att säkerställa nödvändiga investeringar samtidigt som kommunens skuldsättning och framtida kostnadsutveckling hålls på en långsiktigt hållbar nivå.
Plan för investeringar 2027 saknas.

Kommunens ekonomi påverkas även av utvecklingen i omvärlden. Konjunkturläge, inflation, räntor, energipriser och förändringar i statliga bidrag och ersättningar påverkar kommunens kostnader och intäkter. Även förändringar i lagstiftning och ökade krav på kommunal service kan påverka verksamheternas ekonomiska förutsättningar. Det är därför viktigt att kommunen följer omvärldsutvecklingen och har beredskap för förändrade ekonomiska förutsättningar.

Demografisk utveckling

Hofors kommun står inför demografiska utmaningar med en minskande och åldrande befolkning. Det påverkar kommunens skatteintäkter samtidigt som behovet av vård och omsorg ökar. Samtidigt minskar antalet barn och unga, vilket påverkar behovet av förskola och skola. Den demografiska utvecklingen ställer krav på att kommunen kontinuerligt anpassar verksamheternas omfattning och resurser efter förändrade behov. Att skapa förutsättningar för inflyttning, kompetensförsörjning och ett attraktivt samhälle är samtidigt viktigt för att stärka kommunens långsiktiga utveckling.

År	Antal
2027	9 000
2028	8 850
2029	8 700

God ekonomisk hushållning och ekonomiska mål under planperioden

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på kort och lång sikt. God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för överkonsumtion. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation. Vidare ska de finansiella målen ange en ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och ställning.

För Hofors kommun innebär god ekonomisk hushållning en stabil ekonomi för att kunna hantera nedgångar och kriser i samhällsekonomin. Detta innebär bland annat att:

- Det är över tid balans mellan inkomster och utgifter.
- Den ekonomiska utvecklingen ska analyseras kontinuerligt samt att det vidtas åtgärder, om så krävs,för att åstadkomma en god ekonomi.
- Förmögenheten ska inte förbrukas för att täcka löpande behov och löpande driftskostnader ska inte finansieras med lån.

Det kommunövergripande finansiella målet för en god ekonomisk hushållning 2027 består av följande finansiella delmål:

- Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, (%) ska inte överstiga 98%.
- En kassalikviditet över 100 %. Kassalikviditet visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. En kassalikviditet över 100 % betyder att kommunen kan betala sina kortsiktiga skulder direkt förutsatt att omsättningstillgångarna kan omsättas.
- Ekonomiska underskott ska återställas så att eget kapital vid planperiodens slut är högre än vid periodens början.
- Soliditeten ska årligen stärkas.

Resultatkrav och återställning

I kommunallagen stadgas en nedre nivå för utvecklingen i en kommun, balanskravet. Balanskravet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Ett

nollresultat är inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott och det ska återställas inom tre år. I 2024 års bokslut uppgår kommunens balanskravsresultat – 40,9 mnkr och tillsammans med 2023 års underskott uppgår den totala summan att återställa till 50,5 mnkr. Bedömningen är att ett återställande på tre år inte är rimligt då det får stora konsekvenser på den löpande verksamheten. Då underskottet till stor del kan kopplas till kraftigt ökade pensionskostnader 2023–2024 föreslås att synnerliga skäl åberopas för 2024 års resultat och att återställandet sker över perioden 2027–2029 genom det budgeterade resultatet.

En handlingsplan för en budget i balans har upprättats för att säkerställa en hållbar ekonomisk utveckling. Avsikter med åtgärdsplanen är:

Att i lagens mening uppfylla minimikravet på en ekonomi i balans
Att förtydliga att obalans finns och att det egna kapitalet måste återställas
Att fullmäktige blir en aktiv part i processen och tar ställning till hur arbetet med åtgärder fortlöper.

Att nämndernas budgetramar kommer i balans är helt nödvändigt för att de budgeterade resultaten ska nås och för att uppnå en god ekonomisk hushållning för Hofors kommun.

Justerad plan för återställande av tidigare underskott

Återställande (tkr)	2026	2027	2028	2029
Återställning 2023	0	3 200	3 200	3 200
Återställning 2024	0	13 500	13 300	13 300
Återställning 2025	0	1 000	800	
Summa	**0**	**17 700**	**17 300**	**16 500**

Under perioden uppgår det planerade resultatet till 51,5 mnkr. Resultatet över planperioden tillsammans med budgeterat resultat för 2026 innebär att de negativa resultat som uppstått under åren 2023, 2024 och 2025 återställs och därtill ökar det egna kapitalet i jämförelse med ingående värde 2023. Ifall vi får ett negativt resultat 2026 så kommer det påverka år 2029.

Utdebitering, skatter och generella statsbidrag

Skattesatsen är beslutad till 22,86 kronor för 2027.

Intäkter från skatteintäkter och generella statsbidrag är baserad på Hofors kommuns befolkningsprognos och SKR:s förutsättningar i modellen skatter och generella statsbidrag i augusti 2026.

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skatteintäkter	574 500	586 100	599 000
Generella bidrag	169 900	174 800	174 100
Summa	**744 500**	**760 900**	**773 200**

Investeringar och lån

Låneskuld 2025-12-31 uppgår till ca 289 mnkr. För 2026 har lånen ökat med 50 mnkr. Kommunfullmäktige har beslutat om total låneram om 400 mnkr. Lånen har ökat till följd av investeringar i nytt äldreboende, Brukshöjden. Projektet omfattar utgifter om 360 mnkr och beräknas vara klart under 2026. I budget finns ny- och reinvesteringar i verksamheten om 30 mnkr årligen. Lån beräknas amorteras i takt med avskrivningar. För att inte försvaga ekonomin framåt bör investeringarna över tid ligga i nivå med avskrivningarna och investeringar ska vara självfinansierade. Vid beräkning av kapitalkostnader tillämpas kalkylränta om 2,75 procent.

Prisuppräkning och interna förutsättningar

Som grund för uppräkning av tekniska ramar används antaganden från SKR för uppräkning av priser och löner i kombination med egna antaganden där vi lokalt har andra kända förutsättningar. Löneökningar har beräknats till 3,5% för 2027 enligt SKR:s antaganden. Personalomkostnader utgörs i huvudsak av arbetsgivaravgifter och pensionskostnader där pensionskostnader skiljer sig mellan kommuner. Personalomkostnader uppgår till 39,24% 2027. Med hänsyn till förändringen av personalomkostnader innebär det en beräknat förändrad arbetskraftskostnad om 3,4% 2026 och 3,7% åren 2027 och 4,0% 2029.

Hyresökning har beräknats till 2,6% och internräntan till 2,75%.
Generell prisökning för förbrukning beräknas vara 3,0% 2027 och 3,3% åren 2028 och 3,5% år 2029.

Känslighet

Budgeten bygger på antaganden och prognoser. För att få en bild av känsligheten eller risken i budgeten redovisas här hur en förändring i väsentliga faktorer påverkar utfallet på kostnader och intäkter. Nedanstående punkter visar effekterna av förändringar i de olika planeringsförutsättningarna.
Löneökning med 1 procent ökar kostnaderna med cirka 5,5 miljoner kronor.
Förändring av invånarantalet med 100 personer ökar/minskar skatteintäkterna med cirka 6,6 miljoner kronor. Inklusive utjämningssystemet är förändringen ca 8,5 miljoner kronor. En förändrad utdebitering med 1 krona påverkar skatteintäkterna med cirka 25 miljoner kronor.

EKONOMISKA TABELLER

Resultatbudget

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	140 000	143 000	143 000
Verksamhetens kostnader	-834 992	-850 443	-866 233
Avskrivningar	-23 840	-25 512	-19 250
Verksamhetens nettokostnader	**-718 832**	**-740 955**	**-743 483**
Skatteintäkter	574 545	586 061	599 011
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	169 918	174 846	174 140
Verksamhetens resultat	**21 631**	**23 952**	**26 668**
Finansiella intäkter	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-11 431	-14 152	-17 668
Resultat efter finansiella poster	**17 700**	**17 300**	**16 500**
Extra ordinära poster	0	0	0
Årets resultat	**17 700**	**17 300**	**16 500**

Balansbudget

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Anläggningstillgångar	563 000	566 000	569 000
Varav nyinvestering	*30 000*	*30 000*	*30 000*
Omsättningstillgångar	141 000	141 000	141 000
Varav kassa och bank	*60 000*	*60 000*	*60 000*
Summa tillgångar	**704 000**	**707 000**	**710 000**
Eget kapital	123 000	144 000	157 000
Varav årets resultat	*18 000*	*17 000*	*17 000*
Avsättningar	97 000	98 000	99 000
Skulder	480 000	469 000	454 000
Varav långfristiga skulder	*353 000*	*349 000*	*345 000*
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**700 000**	**711 000**	**710 000**

Investeringsutrymme

Kommunfullmäktige fastställer totalt investeringsutrymme för kommunen under planperioden. Varje nämnd prioriterar och beslutar i detaljfördelning av investeringsutrymme.

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelsen	2 500	2 500	2 500
Samhälle- och servicenämnden	23 500	23 500	23 500
Barn- och utbildningsnämnden	2 000	2 000	2 000
Socialnämnden	2 000	2 000	2 000
Summa	**30 000**	**30 000**	**30 000**

Finansieringsbudget

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Löpande verksamhet			
Årets resultat	18 000	17 000	17 000
Av- och nedskrivningar	24 000	26 000	23 000
Avsättning pensioner	-1 000	-1 000	-1 000
Medel från den löpande verksamheten	***41 000***	***42 000***	***39 000***
Investeringar			
Anskaffning, materiella	-30 000	-30 000	-30 000
Kassaflöde från investeringar	***-30 000***	***-30 000***	***-30 000***
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	0	0	0
Ökning av skulder för finansiell leasing	0	0	0
Amortering av skuld	-4 000	-4 000	-4 000
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-4 000**	**-4 000**	**-4 000**
Kassaflöde	**3 000**	**4 000**	**1 000**
Likvida medel 1 januari respektive år	50 000	57 000	61 000
Likvida medel 21 december respektive år	57 000	61 000	64 000

Driftbudget nämnder och styrelse

Nettokostnader 2027 (tkr)	Teknisk ram	Prioriteringar	Summa
Kommunfullmäktige	2 379	0	2 379
Kommunstyrelse	49 544	*15 900	65 444
Samhälle- och servicenämnden	69 308	0	69 308
Barn- och utbildningsnämnden	245 596	8 000	253 596
Socialnämnden	319 029	0	319 029
Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd (VGS)	7 150	0	7 150
Överförmyndarnämnden	1 921	0	1 921
Summa	**694 927**	**23 900**	**718 827**

*) Politiska prioriteringar flyttade till kommunstyrelsen

Driftbudget nämnder och styrelse 2027 inkl plan 2028 och 2029

(tkr)	Teknisk ram 2027	Prioriteringar 2027	Teknisk ram 2028	Teknisk ram 2029
Kommunfullmäktige	2 379	0	2 421	2 458
Kommunstyrelsen	49 544	0	49 807	50 566
Samhälle- och servicenämnden	69 308	0	70 564	71 594
Barn- och utbildningsnämnden	245 596	8 000	245 710	247 436
Socialnämnden	319 029	0	339 498	339 149
Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd (VGS)	7 150	0	7 276	7 387
Överförmyndarnämnden	1 921	0	1 955	1 985
Ofördelade prioriteringar, fördelas hos Kommunstyrelsen	0	*15 900	19 724	25 909
Summa	**694 927**	**23 900**	**736 955**	**746 484**

*) Politiska prioriteringar flyttade till kommunstyrelsen

EXPLOATERINGSPLAN 2027–2030

Viktigt att vi visar på en exploatering i kommunen, men den behöver vara underbyggd. Nu säger vi i texten att det funnits intresse sen 2015, men hur många intressenter har visat intresse de senaste 2 åren. Marknaden har ändrats mycket sedan 2015, så vi behöver känna trygghet att när vi lägger pengar att vi gör det i rätt område som har stört marknadsvärde för eventuella nya aktörer.
Exploateringsverksamhet består av åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads- och industriändamål. I de fall avsikten är att avyttra färdigställd exploateringsfastighet ska denna klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Tillgångar som kommer att kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar.

Böle 2

Industriområdet ligger placerat söder om industriområdet Böle 1, intill Torsåkersvägen söder om Hofors. Ytan på Böle 2 är 83 368 kvm. Sedan 80-talet har inga utvecklingsinsatser gjorts i området.. Sedan 2015 har flertalet dialoger förts med potentiella investerare men ingen markförsäljning har genomförts. Anledningen till att ingen av fastigheterna sålts bedöms vara att tomterna inte är byggklara. Vid ytterligare exploatering av området beräknas flera av tomterna kan säljas t.o.m. 2030. Nedan följer en uppräkning av aktiviteter som bör genomföras för att stimulera möjligheterna till försäljning av fastigheterna på industriområdet:

- Röjning av sly
- Schaktning
- Dagvatten
- Infrastruktur

Beräknad summa för exploatering av hela industriområdet Böle 2; ca 8,5 mnkr och markvärdet uppskattas då till cirka 15 mnkr.

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Inkomster – markförsäljning	1 500	1 700	2 000	5 000
Utgifter – anläggningstillgång		500	500	500
Utgifter – omsättningstillgång	4 000	2 500	1 500	5
Nettoexploatering	-2 500	-1 300	0	4 000

E16 Väst

Exploateringsområdet ligger i direkt anslutning och väster om E16.
Området är tänkt att upplåtas för industri- och logistikverksamhet samt handel. Området består av 49 hektar orörd mark, s.k. greenfield.
2015 pekades området ut för exploatering för att möjliggöra etableringar för industri, logistik och handel.
Inget detaljplanearbete har påbörjats för området. Området bedöms vara attraktivt och försäljning beräknas kunna göras inom en 3-årsperiod förutsatt att exploateringsplanearbete påbörjas.
Kostnader för detaljplan och utförande av fornminnesutredning uppskattas till 3 mnkr.
Av ytan 490 000 kvm uppskattas ca 300 000 kvm vara försäljningsbart.
Intäkter för markförsäljning bedöms till mellan 40–70 mnkr beroende på hur byggklara tomterna är.

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Inkomster – markförsäljning			1 000	2 000
Utgifter – anläggningstillgång				
Utgifter – omsättningstillgång	2 000	1 000	750	250
Nettoexploatering	-2 000	-1 000	250	1 750

E16 Väst - Syd

Exploateringsområdet ligger söder om och i direkt anslutning till E16 väst.
Området är tänkt att upplåtas för industri- och logistikverksamhet samt handel.
Området består av 5 hektar orörd mark, s.k. greenfield.
En detaljplan för området kan göras antingen:

1. I samband med detaljplaneprocess för E16 Väst
2. Separat – detta alternativ kan vara aktuellt att genomföra som ett första steg om resurser saknas för att exploatera det större området E16 Väst.

Området bedöms vara attraktivt och försäljning beräknas kunna göras inom en 3-årsperiod förutsatt att exploateringsarbete påbörjas.
5 hektar motsvarar 50 000 kvm och av dessa kan ca 30 000 kvm vara försäljningsbart i form av 3 fastigheter.
Område har uppskattats till ett värde av ca 5 mnkr.

(tkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Inkomster – markförsäljning		700	1 400	2 500
Utgifter – anläggningstillgång				
Utgifter – omsättningstillgång	1 000	500	1 000	500
Nettoexploatering	-1 000	200	400	2 000